

6-daagse specialistische opleiding

Narratief werken bij rouw en verlies

Een rijk palet aan te bewandelen routes met kinderen, volwassenen, gezinnen en groepen

Najaar 2026

Korte inhoud

Bij ingrijpende verlieservaringen en rouw ontbreken passende woorden, of schieten woorden soms te kort. Cliënten lopen vast in de zoektocht hoe dit kon gebeuren en hoe ze nu verder kunnen met of zonder elkaar. Verliesverhalen stollen, de vele pogingen om zich staande te houden draaien in cirkeltjes en ook tussen de nauw betrokkenen nestelen zich soms alles overschaduwende emoties. Verdriet en kwaadheid maar ook verwardheid en soms opluchting tonen zich in vele vormen en kunnen zowel leiden tot stilte en afstand als onverwachtse nabijheid. In dit zoekproces spreken een hele wereld aan stemmen van betrokkenen, visies en rouwtheorieën mee.

Deze opleiding richt zich tot hulpverleners die met hun cliënten, koppels, gezinnen of groepen in gesprek gaan over rouw en verlies en zo verwerkingsprocessen in de steigers zetten. Het narratieve kader vormt het uitgangspunt en kompas om aan de slag te gaan met zowel levensverlies als levend verlies. In en door hun verhalen proberen mensen betekenis te geven aan hun verlieservaringen. In een gezamenlijk zoekproces kunnen kinderen, jongeren en volwassenen de rijke betekenissen van verliesverhalen vertellen en hervertellen. We speuren samen naar wat en wie ze waardevol en belangrijk vinden en hoe we verleden, heden en toekomst terug kunnen verbinden. Stap voor stap bevorderen we een gevoel van agency en coherentie waardoor zich hoop, nieuwe mogelijkheden en acties tonen. Voorkennis van het narratieve gedachtegoed is niet noodzakelijk, wel verwachten we een open en nieuwsgierige houding.

Leerdoelen

In deze 6 daagse:

- leer je narratief luisteren naar de verschillende verliesverhalen en zowel verbaal als non-verbaal taal creëren voor deze verlieservaringen. Je creëert contexten die het spreken en delen van deze verhalen mogelijk maakt en her-verbinding op interpersoonlijk en op gemeenschapsniveau bewerkstelligt;
- verwerf je een rijk en gelaagd zicht op het samenspel van relationele, sociale beïnvloedingen en discoursen die bijdragen aan de pijn, het verdriet, de problemen of obstakels die zich nestelen bij verlieservaringen en rouwverhalen en leer je hoe je daartegenover te verhouden;
- leer je hoe een onderscheid tussen de overspoelende emoties, lichamelijke reacties of problemen en de persoon met de verlieservaring terug beweging kan initiëren en nieuwe sporen openen zowel op micro (tussen de nauw betrokkenen), meso- (de buurt, school, werk, ...) als

macroniveau (maatschappelijk). Je leert hierbij een narratieve kijk op het lichaam en hoe te werken met het lichaam;

- krijg je narratieve ingangen en concepten aangereikt als houvast en richtsnoer om het geleerde in de verschillende settings toe te passen namelijk zowel bij kinderen, volwassenen, (ouder)paren, gezinnen, groepen en gemeenschappen en leer je in deze verschillende settings een narratieve positionering vast te houden;
- leer je narratieve, creatieve en speelse methodieken (mappen) in te zetten afgestemd op de doelgroep en passend binnen de eigen werkcontext. Je exploreert en oefent de verschillende mogelijkheden van externaliserende gesprekken bij zowel problemen als unieke uitkomsten, responsen en initiatieven bij verlieservaringen en rouw. Ook her-verbindende gesprekken met getuigenpraktijken en definitional ceremonies komen aan bod (statement of position map 1 & 2, remembering-map, re-authoring map, outsider witness, ...).

Theoretische kaders worden afgewisseld met praktijkoefeningen, gespreksdemonstraties, reflectiemomenten en uitwisseling tussen deelnemers, zodat theorie en praktijk voortdurend met elkaar in dialoog zijn. Tussen de opleidingsdagen wordt literatuur aangereikt en houd je een portfolio bij om het eigen leerproces te faciliteren.

Voor wie?

Hulpverleners die vanuit een psychotherapeutische, counseling- of coaching-rol gesprekken voeren met cliënten met een ingrijpende verlieservaringen en rouwproblematiek. Deze gesprekken kunnen plaatsvinden in diverse contexten (ziekenhuis, ggz, privépraktijk of groepspraktijk, revalidatiecentra, onderwijs, ...) en kunnen variëren met individuen, paren, gezinnen of groepen.

Organisatie en opleiders

Verbinding in Verlies in samenwerking met Interactie-Academie.

Hoofdopleider: Leen Carens

Mede-opleiders: Sabine Vermeire en Tomas Van Reybrouck

Accrediteringen

SKJ en NVRG in aanvraag.

Praktische info

Duur: 6 dagen, telkens van 9.30 tot 16.30 uur

Data en lesgevers

- **Maandag 21 september** – *Leen Carens* (Tienen)

We staan stil bij de discourses die onze kijk op afscheid, verlies en rouw binnen families en in de bredere samenleving mee vormgeven en ons denken, voelen en doen mee bepalen. We onderzoeken hoe deze verhalen ook ons handelen als hulpverleners raken, en hoe een narratieve positionering ons uitnodigt om met meer helderheid, zorg en ethische gevoeligheid aanwezig te zijn bij existentiële thema's, rouw en verlies.

- **Dinsdag 22 september** – *Leen Carens* (Tienen)

Het verbreden van vastgelopen of gestolde verhalen vormt zodat opnieuw beweging en handelingsmogelijkheden kunnen ontstaan, vormt het vertrekpunt van deze dag. Via diverse narratieve ingangen wordt verkend hoe gesprekken in de context van rouw en verlies kunnen

bijdragen aan het versterken van agency en het openen van passende vormen van hoop. Methodische benaderingen ondersteunen dit proces door impliciete betekenissen, responsiviteit en relationele afstemming zorgvuldiger in beeld te brengen.

- **Maandag 19 oktober** – *Sabine Vermeire* (Antwerpen)

Rouw en verlies kunnen mensen in een isolement brengen, afgesneden van elkaar en anderen. We gaan aan de slag met her-verbindende conversaties (verschillende vormen van remembering) en onderzoeken hoe mensen samen troost en verlies kunnen doen in de partnerrelatie, in hun gezin, familie of vriendenkring. Door het faciliteren van steunende relationele uitwisselingen, creëren van gezamenlijke taal en het delen van ervaringen en betekenissen ontstaat terug een gevoel van ertoe doen voor elkaar. Je leert verschillende gesprekssettingen zo te structureren dat nieuwe sporen en alternatieve verhalen ontstaan.

- **Maandag 16 november** – *Sabine Vermeire* (Antwerpen)

Ook het lichaam rouwt mee. We exploreren verschillende ingangen om de taal van het lichaam en de emoties te bevragen en actief te betrekken in de gesprekken. Bij kinderen, jongeren maar ook volwassenen kan de woordtaal tekortschieten. Met een diversiteit aan speelse en creatieve taalvormen brengen we terug beweging in gestolde verliesverhalen en komen nieuwe mogelijkheden letterlijk en figuurlijk in zicht. Je leert hierbij ook passende rituelen en ceremonies in de steigers zetten die recht doen aan de verlieservaring in zijn complexiteit.

- **Dinsdag 17 november** – *Tomas Van Reybrouck* (Antwerpen)

Deze dag staat in het teken van werken met groepen en gemeenschappen die geconfronteerd worden met verlies. We onderzoeken hoe we een 'sense of belonging' kunnen faciliteren door een individuele ervaring van verlies tot een gedeeld gebeuren te maken. We creëren collectieve documenten in groepsverband waardoor een 'sense of collective agency' kan ontstaan. Tot slot is er aandacht voor externaliseren in groep, sociale actie, brieven schrijven en definitional ceremonies.

- **Maandag 14 december** – *Leen Carens* (Tienen)

De dag richt zich op de verhalen die mensen meedragen wanneer hun toekomst er plots anders uitziet dan gehoopt. We verkennen hoe betekenisvolle momenten, ervaringen en relaties mee richting kunnen geven aan dat veranderde toekomstbeeld. Even belangrijk is hoe steunende verbindingen kunnen worden opgebouwd of versterkt, zodat mensen zichzelf opnieuw kunnen plaatsen in een verhaal dat verdergaat. Praktijken die overgang, verandering, gedeeld getuigen mogelijk maken en die bijdragen aan de ontwikkeling van een 'sense of coherence' vormen daarbij een belangrijke leidraad.

Prijs

€ 1.275 (inclusief broodjeslunch, dranken, fruit/koekjes)

Locaties

Verbinding in Verlies, Leuvenselaan 24, 3300 Tienen

Interactie-Academie, Van Schoonbekestraat 33, 2018 Antwerpen